

La Biblioteca
“Lambert Mata”
presenta:

EL TERCER HOME

de Carol Reed

estrelles convidades: Viena i l'atzar

FITXA TÈCNICA

Títol original: The Third Man

Any: 1949

Duració: 93 min.

País: Gran Bretanya

Director: Carol Reed

Guió: Graham Greene

Música: Anton Karas

Fotografia: Robert Krasker

Actors: Joseph Cotten, Alida Valli, Trevor Howard, Orson Welles

Productora: London Films.

Ho heu llegit bé: en aquesta immensa pel·lícula hi ha dues estrelles convidades: una d'elles és l'atzar –igual que a “Casablanca” o a “Solo ante el peligro”- perquè va ser la casualitat la que va fer que el director, Carol Reed, que es negava a que sonés un sol vals en la pel·lícula, trobés Anton Karas tocant la cítara en un bar de vins de la mateixa Viena. El so d'aquesta cítara i la composició del músic de carrer van ser una troballa magnífica. De fet, El Tercer Home i la música de Karas són inseparables. Segur que ara mateix, mentre esteu llegint això, esteu taralejant mentalment el tema: tara ra ra rá, ra raaa... Magnífica troballa i magnífic atzar!

L'altra estrella convidada, per a mi la protagonista principal del film, és la ciutat de Viena. Els carrers molls i buits, les llambordes brillants,

els edificis tristos, grisos, plens de cicatrius que ens recorden la recent guerra... tot plegat converteix Viena en una ciutat de cine negre, o en molt més, un escenari únic per a una pel·lícula única també.

Personalment no sóc una gran seguidora de l'anomenat "cine negre". És clar que m'encanten pel·lícules com "La carta", "Perdición", "La mujer del cuadro", "Gilda", "Sed de mal", "La dama de Shangai" i tantes altres, però en general considero que aquest és un gènere massa masculí, si podem parlar de gèneres "sexuals" en el cine. Sovint el pessimisme i els detectius cínic amb la corresponent cigarreta a mig consumir penjada del llavi, em deixen...com dir-ho?, una mica indiferent. Però "El tercer hombre" és una altra cosa, és molt més que "cine negre", és..."El tercer hombre". Té moltes coses que la fan única i que han fet també que l'hagi emmagatzemat en els meus arxius d'emocions cinèfiles. Té, per exemple, una fotografia en blanc i negre que se't queda registrada a la retina per sempre, té uns enquadraments sorprenents, té un joc de llums i ombres que et fa sentir, quasi trepitjar aquells carrers de Viena i té, com no, un Orson Welles cínic, amb un somriure inimitable i una mirada, com ho diria?, inquietant i atractiva alhora; per tenir, té fins i tot unes sabates inquietants (recordeu l'escena del gat?). Hi ha gent que diu que la primera aparició de Welles a la pel·lícula és terrorífica; jo no l'hi trobo pas, és més, m'atrau. Com li passa al gat, la meua curiositat guanyaria a la por a veure el propietari de les sabates. I a vosaltres? Què us ha semblat?

I si parlem del contingut, a hores d'ara encara no sabria dir-vos quin és el tema principal del film: la situació de la Viena de postguerra?, el contraban?, l'amistat?, la moralitat? la lleialtat?, l'amor?...Millor en parlem el divendres, no us sembla?

En quant a la conegudíssima anècdota de que en realitat va ser Orson Welles qui va dirigir la pel·lícula, sento dir-vos que el propi Welles ho va desmentir. Això sí, la famosa frase sobre el rellotge de cuco, que no apareix en el guió original de Graham Greene –un altre pes pesat-, sí va ser obra de Welles. Per cert, sabeu que l'Orson es va negar a anar a Viena? Totes les escenes on apareix de cara són rodades en un estudi. Les de Viena es van haver de fer amb dobles.

SOFIA CASTILLO